

Årsberetning for Smagen af Danmark 2016

Der blev for to år siden udarbejdet forslag til strategi for Smagen af Danmark (SaD), og den blev vedtaget på Generalforsamlingen i 2015. Strategien findes på www.smagenafd danmark.dk. Strategien tager afsæt i de potentialer for udvikling, der rummes blandt de små og mellemstore fødevarereproducenter og formulerer veje til løsning i et samvirke af de udfordringer, vi kæmper med. At have skabt en platform for SaDs virke er et væsentligt fremskridt i foreningens arbejde.

Megen tid er gået med at søge midler til at gøre indsatsen, men paradoksalt nok er det meget svært at få midler til et samvirke i et land, som i så høj grad bygger sit velfærd på andelsbevægelsen. Alle forsøg på at rejse nationale midler slog fejl. Tilfældet ville da, at bestyrelsen modtog en invitation til at bidrage til en EU-ansøgning, hvilket har ført til en bevilling på 3½ mio kr, som skal doubles op med national støtte eller egenfinansiering i projektperioden på 3½ år. Indsatsen skal gøres ude i fødevarerenetværkene, fortrinsvis på øer i Danmark, og midler til medfinansiering af de lokale indsatser er søgt fra Region Syd, Region Nord og fra programmet FoodNetwork. I skrivende stund er ansøgningen til FoodNetwork afgjort med en bevilling på 200.000 kr. EU-projektet hedder REFRAME og handler om at skabe lokal forarbejdning og afsætning samt lokal profilering på basis af fødevarereproduktion. Projekt REFRAME rammer dermed en kerneindsats i fødevarerenetværkene. En synopsis er at finde på www.smagenafd danmark.dk.

SaD er national partner i endnu en indsendt EU-ansøgning, som handler om at udvikle nye former for fødevarereproduktion og nye kvalitetsfødevarer i kystnære områder og i landområder, der er truet af forøget saltindhold på grund af klimaændringer.

Logistikomkostninger er en af de helt store udfordringer for små fødevarereproducenter, som ønsker at sælge til private. Småøernes Fødevarerenetværk har med støtte fra Landdistriktspuljen gennemført et projekt som især handlede om at løse denne udfordring. Mange løsninger og tilløb viste sig at ende i blindgyder – eksempelvis gik to potentielle samarbejdspartnere konkurs, og projektet lignede på mange måder en ørkenvandring. Men ørkenvandring har førhen været afsæt for skelsættende udviklinger, og efter projektets afslutning er brikkerne pludselig faldet på plads. Der arbejdes netop nu på varemærkebeskyttelsen og mulig patentering af en kombineret digital afsætningsplatform og logistikløsning. Denne løsning vil ikke blot styrke markedsføringen og interessen for fødevarerespecialiteter, men den forventes at ville flytte rigtig mange ordrer fra producenter til privatkunder, især ved en meget betydelig reduktion af transportomkostningerne. Arbejdet kan indledes med den EU-bevilling, SaD har fået, og resultatet rummer potentialet til at blive ryggraden fremover i fødevarerenetværkene og i SaD.

Arbejdet i SaD handler i høj grad om at få slået fast, at potentialet til udvikling i fødevarerlands-kabet findes netop i fødevarerlands-kabet. I en tid, hvor udviklingsmidler er en helt afgørende konkurrenceparameter, er det imidlertid umuligt at løse udfordringerne uden at udviklingsmidlerne kanaliseres ud i samvirket i fødevarerenetværkene. Vi skal ændre italesætningen af landdistrikter, så det bliver klart, at netop i landdistrikterne sker udviklingen af fremtidens mere bæredygtige fødevarereproduktion, manglen på kvalificeret arbejdskraft i landdistrikter er betydelig, og her skal man derfor bosætte sig, hvis man vil være med på beat'et. SaD får i stigende takt henvendelser fra offentligheden og har

markeret sig på forskellig vis i den offentlige debat. Formanden havde en klumme i Økologi og Erhverv nr. 565, april 2015 (<http://okologi.dk/media/635421/565-apr-I.pdf>) med titlen "Videnbaseret markedsføring" (bilag 1). Formanden blev desuden interviewet til Sjællandske Mediers Erhvervsektion 11. februar 2016 (Bilag 2), og formanden er inviteret som taler ved et grundlovsarrangement på Roskilde Dyrskue for at tale om sammenhængen imellem landdistrikter og fødevareproduktion. Endelig har formanden forfattet en artikel med titlen "Ø-specialiteter® – et terroir på dansk" (bilag 3) som udkommer i Tidsskrift for Landøkonomi i Juni 2016. Publikationslisten er ikke udtømmende.

Hvad vil fremtiden bringe? Med en bevilling og flere i vente er der skabt basis for en betydelig aktivitet i SaD og i fødevarenetværkene fremover. SaD arbejder med udfordringer, der er fælles for fødevarenetværkene, men aktiviteten skal ud i fødevarenetværkene. At SaD har valgt at satse på EU-bevillinger er til dels tvunget af omstændigheder, men det betyder også, at SaD er en attraktiv samarbejdspartner, fordi vi kan tilbyde medfinansiering af de aktiviteter, der bliver defineret i et samarbejde. Projekterne vindes i en international konkurrence og rummer en betydelig grad af forskning og innovation. Det bidrager også til SaD's værdi som samarbejdspartner, og vi skal forsøge at skabe erkendelsen af, at et samarbejde med SaD i fremtiden vil blive et væsentligt aktiv i nationale projektansøgninger.

Med ønsket om et godt år i fødevarenetværkene og Smagen af Danmark

Bestyrelsen for Smagen af Danmark
26. april 2016